

Brussel, 28 januari 2016

Advies 2016/01

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Limosa

Het koninklijk besluit dat ter advies aan het ABC wordt voorgelegd, beperkt de bestaande Limosaverplichting voor zelfstandigen die in ons land willen werken maar er niet permanent verblijven tot die zelfstandigen die werkzaamheden willen verrichten in één van de zogenaamde risicosectoren.

1 Context

In 2007 werd een meldingsplicht ingevoerd voor bepaalde categorieën buitenlanders die in ons land werkzaam willen zijn. Concreet betekende de maatregel dat heel wat buitenlanders hun beroepsactiviteit in België voortaan moesten (laten) registreren via het elektronische Limosaloket¹ en dit vóór aanvang van hun activiteit. Mits enkele uitzonderingen werd de voorafgaandelijke meldingsplicht in 2007 ingevoerd voor:

- werknemers die gewoonlijk in een ander land dan België werken dan wel zijn aangeworven in een ander land dan België; alle werknemers die tijdelijk of gedeeltelijk in België tewerkgesteld worden door een niet-Belgische werkgever
- zelfstandigen die tijdelijk een zelfstandige activiteit in België uitoefenen, maar hier niet permanent verblijven;
- stagiairs die in het kader van een buitenlands studieprogramma of een buitenlandse beroepsopleiding hun stage, geheel of gedeeltelijk, in België doen.

Het Europese Hof van Justitie uitte echter kritiek op de voorafgaandelijke registratieverplichting. In zijn arrest van 19 december 2012 oordeelde het Hof dat de Limosaverplichting ten aanzien van zelfstandigen strijdig is met het principe van vrij verkeer van diensten in Europa². De Limosaverplichting en –procedure zouden zich niet evenredig verhouden tot de beoogde doelstellingen (inz. de bestrijding van sociale fraude zoals schijnzelfstandigheid of zwartwerk), zo stelde het Hof.

¹ Titel IV - Hoofdstuk 8, Programmawet (I) van 27 december 2006

² L'Europe n'a pas de problème avec la LIMOSA obligatoire pour les salariés car elle est l'équivalent d'une obligation similaire imposées aux entreprises belges de déclarer leurs salariés => DIMONA.

In reactie op dit arrest, werd de Limosaverplichting die gold ten aanzien van zelfstandigen tijdelijk opgeschort. Om tegemoet te komen aan de bezwaren van het Europees Hof besliste de toenmalige regering om de regels omtrent de voorafgaandelijke registratieverplichting te verfijnen. In dit licht werd Limosa de voorbije jaren aangepast.

Een eerste bijsturing kwam er met het koninklijk besluit van 19 maart 2013³, op basis waarvan de lijst van gegevens in die men in het kader van de voorafgaande Limosa-aangifte moet aanleveren, werd ingekort. Bepaalde informatie met betrekking tot de tijdelijke tewerkstelling van werknemers, zelfstandigen of stagiairs moest hierdoor voortaan niet langer worden meegedeeld⁴.

Verder werd met het KB van 19 maart 2013 de vereenvoudigde melding afgeschaft⁵ en de tijdsbeperking voor de annulering van een reeds gemelde detachering opgeheven.

Een tweede bijsturing van Limosa kwam er met het koninklijk besluit van 20 december 2013⁶, op basis waarvan alle verwijzingen naar de voorafgaandelijke registratieplicht voor van gedetacheerde stagiairs in de Limosa-wetgeving werd geschrapt.

2 Het aan het Comité voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit

Het voorgelegde ontwerp van KB voorziet in een nieuwe bijsturing van Limosa. Met de voorgestelde aanpassing wil België vermijden opnieuw geconfronteerd te worden met een procedure tot ingebrekestelling. De Commissie liet ons land immers informeel weten dat met de vroegere bijsturingen van Limosa geen afdoende antwoord werd geformuleerd op de rechtspraak van het Hof.

De voorgestelde wijziging betreft een beperking van de Limosaverplichting voor zelfstandigen tot zij die werkzaamheden wensen te verrichten in een sector die gevoelig is voor het fenomeen

³ Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 maart 2007 tot uitvoering van het Hoofdstuk 8 van Titel IV van de programmawet (I) van 27 december 2006 tot voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen

⁴ Voor gedetacheerde zelfstandigen betekende het KB dat volgende gegevens niet langer vereist waren:

- Nationaal identificatienummer in het land van oorsprong
- Soort diensten verricht in het kader van de detachering
- BTW nummer in het land van oorsprong of ondernemingsnummer
- Identificatiegegevens van de lasthebber die de voorafgaande melding doet

⁵ De bestaande 'vereenvoudigde melding' was immers niet meer nuttig, aangezien de meldingsplicht in zijn geheel vereenvoudigd werd.

⁶ Koninklijk besluit van 20 december 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 maart 2007 tot uitvoering van het Hoofdstuk 8 van Titel IV van de programmawet (I) van 27 december 2006 tot voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen

van de schijnzelfstandigheid⁷. In het ontwerp van KB worden in dit verband de volgende sectoren aangeduid als risicogevoelig⁸:

- de sector van de bouwactiviteiten;
- de land- en tuinbouwsector;
- de vleessector;
- de schoonmaaksector;
- de bewakingssector;
- de activiteiten van wegvervoer van goederen voor rekening van derden.

3 Standpunt van het ABC

In het verleden bracht het ABC reeds meerdere keren advies⁹ uit over de Limosa-verplichting. Het Algemeen Beheerscomité gaf in deze adviezen o.m. aan:

- de doelstellingen die nagestreefd worden door de Limosa-melding, m.n. de strijd tegen de sociale fraude en het tegengaan van foutieve kwalificaties van een arbeidsrelatie, te onderschrijven.;
- de wil van de Regering te begrijpen om Limosa zelfstandigen te behouden en bijgevolg haar poging om de Limosa zelfstandigen aan te passen aan de bezwaren van het Hof en van de Commissie.
- er niet van overtuigd te zijn dat de eenvoudige aanpassingen van de Limosa-aangifte die in het verleden werden vooropgesteld, voldoende zouden zijn om tegemoet te komen aan het arrest van het Europees Hof.

Gegeven het voorgaande kan het Comité zich vinden in het voorstel om de Limosaverplichting die van toepassing is op zelfstandigen die in ons land willen werken maar er niet permanent verblijven, te beperken tot zij die werkzaamheden willen verrichten in één van de zogenaamde risicosectoren.

Het Comité brengt dan ook een positief advies uit aangaande het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies aan het Comité wordt voorgelegd.

Het Comité wenst evenwel op te merken dat:

- de verhuissector vragende partij is om ook als risicosector aangeduid te worden. De bedrijfstak wordt namelijk zeer vaak geconfronteerd met buitenlandse ondernemingen

⁷ de Commissie had de Belgische Staat hiertoe geadviseerd omdat het Hof van Justitie in zijn arrest de noodzaak had erkend om voor sommige sectoren over een voorafgaandelijk registratiesysteem te kunnen beschikken om het fenomeen van de schijnzelfstandigheid te kunnen analyseren en aan te pakken.

⁸ Bij elk van de risicosectoren wordt ofwel verwezen naar een andere wetgevende bepaling die de activiteiten uitvoerig definieert, ofwel wordt er in het voorliggende ontwerp zelf een definitie gegeven om rechtsonzekerheid te vermijden.

⁹ Adviezen 2013/02, 2013/3 en 2013/09

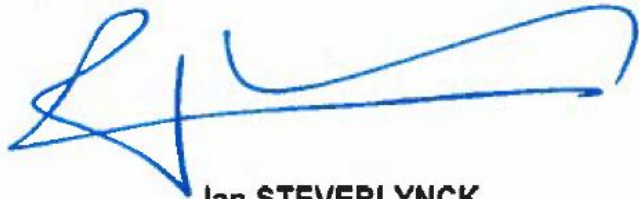
die met behulp van gedetacheerde werknemers en schijnzelfstandigen aan de slag gaan op Belgische verhuiswerven.;

- de sector van het goederenvervoer over de weg merkt op dat de Limosa-verplichting voor zelfstandigen, een onvoldoende drempel vormt voor buitenlandse schijnzelfstandigen en onvoldoende bijdraagt tot het bestrijden van de deloyale concurrentie en illegale cabotage door buitenlandse zelfstandigen. In dit kader moet de prioriteit in deze sector in de eerste plaats uitgaan naar verstrengde controle en sancties op basis van de geldende en via de rechtspraak gepreciseerde wetgeving om illegale cabotage tegen te gaan.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 28 januari 2016:

**Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris**

**Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter**